

Geachte PKB commissie.

Van 1990 tot 1993 heb ik een procedure gehad over een ontheffing om als Waddenschilder te mogen werken in het art. 17 gebied bij Rottum. Mijn werkzaamheden werden gezien als "een ernstige bedreiging voor de rust van de zeehonden". Er zijn uiteindelijk na 2 zittingen bij de Raad van State, vergaderingen op het ministerie van LNV in den Haag en een persoonlijk gesprek met Staatssecretaris Gabor, op 1-7-1993, afspraken gemaakt.

Bij de gesprekken is mij, nogmaals, de bijzondere status van het gebied uitgelegd en ik heb, nogmaals, de bijzonderheid van mijn werkzaamheden uitgelegd waardoor ik juist afhankelijk ben van deze bijzondere en zeldzaam wordende status. "Ik vind dat ik voor mijn werk in de natuurgebieden thuishoor".

De afspraken zijn vastgelegd:

- In een brief van 17 juli 1993 van DE STAATSSECRETARIS VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ.
- In een ontheffing met voorwaarden.

Deze afspraak heeft twee kanten:

- Ik zorg dat ik deze bijzondere status respecteer.
- Het ministerie zorgt dat de bijzondere bescherming van het gebied als omschreven in de voorwaarden intact blijft.

Elk jaar worden de bezoeken die ik breng aan het gebied geëvalueerd met "directie Noord" van het ministerie. Daarbij is tot op heden geen wanklank geweest.

Deze PKB moet de bijzondere bescherming van het gebied garanderen. Anders dan de tussen het Ministerie en mij geldende afspraken, gebeurt dat in deze PKB niet. Er staan wel veel mooie woorden in. In de praktijk blijft daar echter niets van over. Ik zal dat in het onderstaande aantonen. Het gaat over integriteit.

Tijdens de trilaterale ministersconferentie over de Waddenzee op 2 en 3 november 2005 hebben we de actie "Oneindig Wad" gevoerd. Hiermee wilden we de deelnemers aan de conferentie vragen om niet over, maar voor de Waddenzee te spreken. Om respect voor ons gebied. Hierbij enkele citaten om de denkrichting aan te geven naar deze Oneindige Waarden:

Onbekende bron: *Het wezenskenmerk van de natuur is haar onafhankelijkheid. Authenticiteit wordt pas belangrijk als het er niet meer is.*

Margot Walstrom van de Europese Commissie in een brief van 30 april 2004: *"De bevoegde nationale autoriteiten mogen pas instemmen met de verdere winning van aardgas uit de Waddenzee na zich ervan te hebben verzekerd dat dit geen negatieve gevolgen heeft voor de integriteit van het betrokken gebied en, in voorkomend geval, na te hebben gepeild naar de publieke opinie". Volgens de Commissie moet in dit verband het voorzorgbeginsel in aanmerking worden genomen.*

Encyclopedie: "Iedere soevereine staat heeft het volste recht te vorderen, dat vreemde staten zich zorgvuldig onthouden van elke poging tot uitoefening van gezag in zijn gebied, hetzij justitieel, militair of administratief, kortom tot verkorting van zijn soevereine rechten en zijn onafhankelijkheid. Door garantieverdragen kan de integriteit van een staat worden gewaarborgd". Hierbij wordt dan de Waddenzee, door de vele bijzondere bepalingen die voor dit gebied gelden, gezien als "soevereine staat" en NAM/ Shell, een multinational met veel geld en macht, als "vreemde staat". Deze PKB Waddenzee moet dan de "garantieverdragen" bevatten.

Woorden boek: *Integer: rechtschapen, onomkoopbaar, onkreukbaar.*

Integriteit

Tegenwoordig heet dat star en principieel.

Op elk gebied kun je integriteit maar een keer verliezen.

Zonder integriteit kom je bij "normen en waarden".

Hier is alles bespreekbaar.

Al besprekende gaat de betekenis verloren en heb je "wetten en regels" nodig.

Ook deze verliezen aan kracht en uiteindelijk komt de rechter eraan te pas.

Politiek heet dat: "De grenzen van het haalbare verkennen".

In 450 pagina's PKB komt het woord integriteit niet voor.

In geen enkel wetenschappelijk rapport.

Niet in de MER over gaswinning in de Waddenzee.

Bij geen Natuurbeschermings organisatie.

Aan onderhandelingstafels is het een vies woord.

Geschiedenis

In het belang van de zaak; gaswinning, worden er verschillende beschrijvingen van de staat van de Waddenzee gehanteerd:

A) In het rapport Meijer van 1 april 2004 was het zaak om de geesten in Nederland rijp te maken voor gaswinning: De natuur in de Waddenzee is er slecht aan toe. Met een deel van de opbrengst van het Waddengas, 800 miljoen Euro, kan de natuur hersteld worden.

Dat is gelukt, maar nu volgt toetsing aan de Vogel en Habitat richtlijn van de Europese Commissie. Dan kun je niet aankomen met een noodlijdend natuurgebied, dat 800 miljoen euro voor natuurherstel nodig heeft. Waar je ook nog de bodem wilt laten dalen, waardoor duizenden nesten van vogels regelmatig wegspoelen en bovendien het wezenskenmerk van de Waddenzee, het droogvallen en de vruchtbaarheid worden aangetast! Nu is een andere omschrijving nodig en inderdaad er verschijnt:

B) Een juichende PKB over de geweldige staat van de Waddenzee; rust, ruimte, beleving zijn gewaarborgd, zeehonden geweldig, mossels prima, vogels fantastisch, bodemdaling geeft niks, robuust systeem, kan wel een stootje hebben, natuur redt zich wel, 800 miljoen is overdreven, 300 is genoeg!

Beide beschrijvingen zijn onderbouwd door dezelfde wetenschappers; even anders interpreteren. Zo de wind waait, waait mijn rokje. Het rapport Meijer heeft zijn doel

gediend, dat moeten we verder maar vergeten. Als het rapport Meijer uitkomt, ontstaat er natuurlijk opwinding; wetenschappers die elkaar van fraude beschuldigen, natuurbeschermers die elkaar in de haren vliegen. Natuur beschermen en wetenschap bedrijven is leuk maar er moet wel brood op de plank. Er worden symposia belegd waarin iedereen mag meepraten. Wilde Kokkels, neemt de coördinatie op zich: "we hebben het niet meer over gaswinning en bodemdaling, we moeten nu zoveel mogelijk geld zien binnen te halen, om onze idealen te verwezenlijken". Het lukt om alle neuzen deze kant op te krijgen en in november 2005 wordt een boekwerkje uitgegeven; Het Tij Gekeerd. Hierin geeft een geselecteerd gezelschap ronkend uitleg over al het goeds dat er de komende 20 jaar met 800 miljoen euro bereikt kan worden.

Hierin worden de huidige situatie genegeerd:

- Veiligheid die afneemt door opheffen vuurtorenbemanning. De vuurtorenwachter is de autoriteit in het gebied, die alles coördineert. Dit kan niet op afstand.
- Schade door huidige en toekomstige bodemdaling door gaswinning.
- Vloot kokkelschepen die werkloos in de havens ligt. Een onduidelijke situatie.
- Oostelijk Wad referentie gebied waardoor de visserij vanaf Noordpolderzijl verboden wordt. Hierdoor verdwijnt ook plaatselijke kennis, betrokkenheid en authenticiteit.
- RIKZ Haren verdwijnt.
- Rijkswaterstaat trekt zich terug.
- Toerisme als de grootste bron van inkomsten in dit gebied. Het toeristenseizoen beperkt zich niet meer tot alleen de zomer. Juist de herfst en wintertoerist komen voor de ruimte, de rust en de overweldigende natuurbeleving van een onaangetast oerlandschap.

Huidige situatie:

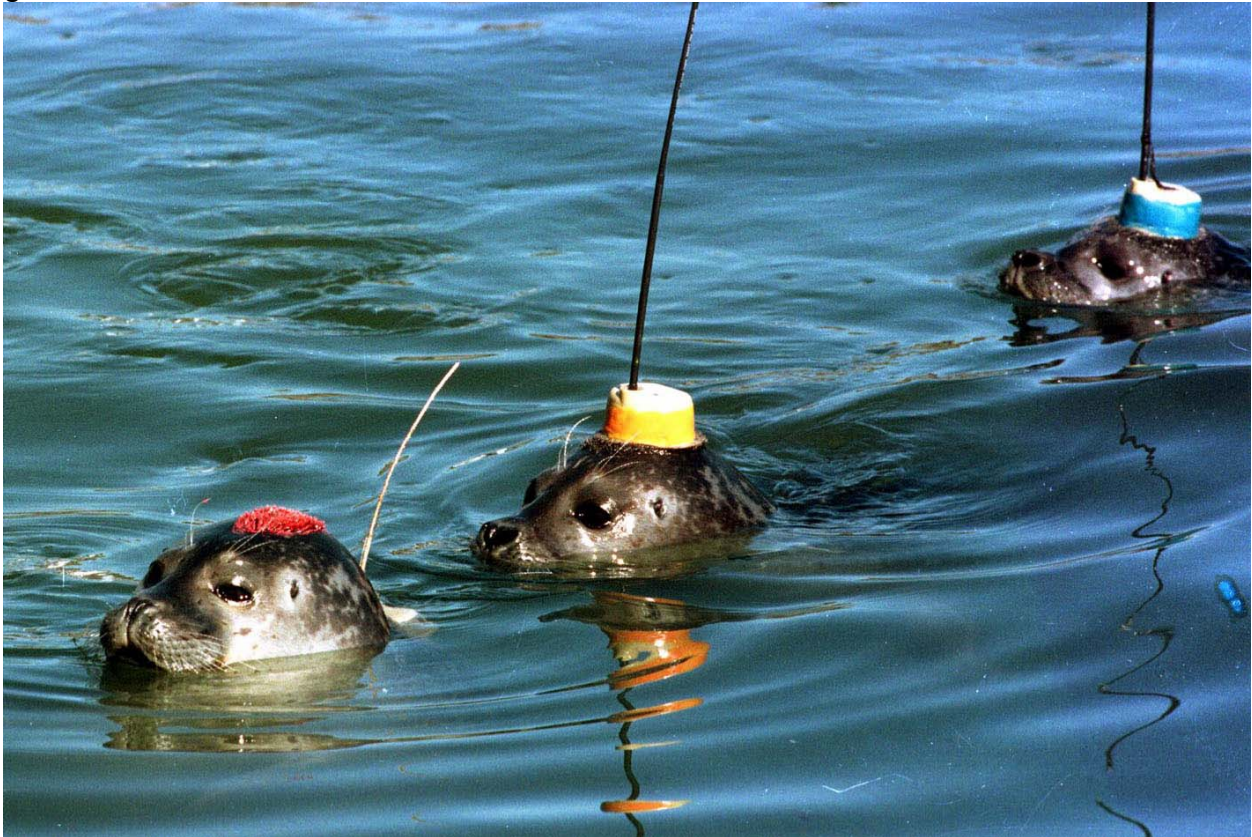
In Japan staat het Wad het bekend als een dode zee. Een Japanse filmploeg kwam hier een documentaire over maken. Ze begrepen niet waarom wij zo speciaal deden over de Waddenzee. Henk Koning, gepensioneerd onderwijzer van Schiermonnikoog: "we hebben het Wad leeg laten plunderen, eerst de mossels eruit, toen de kokkels eruit en nu ligt daar een geraamte en daar moet een vlag op; Werelderfgoed, en nu moet dat gas er ook nog uit". "Ik zou me doodschamen als ik als bewoner van dit eiland zou moeten zeggen, dat is ons erfgoed".

Vogels zijn verhongerd omdat hun voedsel was weggevisst.

Zeehonden zijn eerst massaal vergiftigd met PCB's, daarna gedecimeerd door infectieziektes. Zieke zeehonden moesten tussen de explosies van het seismisch onderzoek van de NAM weggeplukt worden, de gezonde waren massaal op de vlucht. Ze werden, in opdracht van NAM/Shell achtervolgd om "gezenderd" te worden en om te onderzoeken of ze ook gehoorsbeschadiging hadden opgelopen.

Jarenlang kwam vrijwel elke zeehond uit een zeehondenopvangcentrum.

Een sportvisser die even op een zandplaat liep dacht dat hij aangevallen werd door een zeehond en sloeg op de vlucht. De zeehond had honger en achtervolgde de man, om gevoerd te worden!



Gezenderde zeehonden. Op het oostelijk Wad werden deze dieren "Roborob" genoemd. Twee zijn al spoedig verstrikt geraakt en verdronken. De zenders zijn vastgeplakt met 2 componentenlijm; bij aanraking met de huid gebruiksaanwijzing lezen en dokter waarschuwen. Gelukkig wordt bij wetenschappelijk onderzoek en monitoring de "eigen verstoring" niet meegeteld. Foto Wim Hofland, Dagblad de Telegraaf.

Bij Schiermonnikoog zijn 350 zeehonden, waarvan 15 op het Wad. Tot 16 jaar geleden waren er verspreid over het Wad zeehondenligplaatsen. Nu is daar niets meer te eten en komen ze alleen maar aan de Noordzee kant. In de PKB wordt lyrisch gedaan over het herstel van de mosselbanken. Er zijn echter alleen mossels die los op de platen liggen. Ze zijn wel aan elkaar geklit, maar hebben geen verankering naar de randen en de diepte van de geul. Hierdoor zijn ze kwetsbaar voor iedere storm of ijsgang. In de geulen is niets waar de mossels zich aan kunnen hechten. Met "kunst en vliegwerk" zou hier iets aan te doen zijn maar in PKB of natuurherstelplan is hierover niets terug te vinden.

De functie van broedkamer voor de Noordzee is er allang niet meer.

In de herfst van 2005 zijn er aan de Wadkant van Schiermonnikoog over een afstand van plm. 2 km. 15000 ton stenen gestort als bescherming van de dijk. Tegen huidige bodemdaling of toekomstige zeespiegelrijzing? In ieder geval is het een onoverkomelijk obstakel voor jonge vogels die met laag water foerageren op het Wad. De vraag van

bezorgde eilanders om een paar doorgangen open te laten is genegeerd. Bergeenden broeden in de duinen aan de Noordzeekant en moeten met hun kuikens het hele eiland oversteken om op het Wad te foerageren. Op deze reis gaan veel jongen verloren. De overblijvende komen om tussen de stenen.



Afb. 1 Schepen met stenen voor de veersteiger Schiermonnikoog. Op de achtergrond actie Oneindig Wad Foto Joes Jozeph

Engelsmanplaat is behalve ongeveer 25 cm gedaald, ook nog 1.20 meter afgeslagen, de trap naar het vogelhuisje is zoveel verlengd!

De enige integriteit van de Waddenzee is de zon die opkomt en ondergaat, het licht van de nacht en eb en vloed, waardoor platen droogvallen. De beleving van deze oneindige waarden is nog mogelijk.

“Op een avond kwam ik terugvaren van Rottum naar Noordpolderzijl.

De vloed zat er massief in, er liep een grote vlakke deining over de zee, de zon ging prachtig onder.

Op het eerste stuk Zuid Oost Lauwers had ik nog geschilderd op het achterdek tijdens de vaart: schip op de stuurautomaat, motor stationair.

Het alarm van de dieptemeter waarschuwde voor de Andelbult. De bocht om, weer een lange rechte koers, het schilderen was gedaan, en daar kwam de volle maan op.

De trage deining was een bewegende spiegel, mijn ogen wilden nog kijken, de spieren

van mijn ogen wilden mee met dat stadige lichter en donkerder worden. Het hart wilde me rustig in de borst zakken; misschien was er nog hoop voor de mensheid. Maar de gasvlam van Warffum priemde meedogenloos recht uit de zee omhoog, fel oranje flakkerend.
Op geen manier kon ik het licht van de maan nog zien”.



Oostelijk Wad, zonsondergang, 56/76 cm aquarel Geurt Busser- Waddenschilder. Foto Annet Eveleens

Deze laatste oneindige waarde staat nu op het spel. Belevingswaarde is in de PKB een leeg woord (pag. 24, 42 en 43) Op pag. 43 bij Noordelijke sky line wordt het hefeiland boven Ameland niet vermeld, die kun je echt niet over het hoofd zien. Bij zuidelijke sky line worden de NAM fakkels, wind turbines en de kassenverlichting in het Bildt niet vermeld.

Rust weidsheid en open horizon zijn gewaarborgd en worden hoog gewaardeerd!?

In het gebied zelf zie je daar niets van terug. Over zichthinder staat alleen dat er geen rekening mee gehouden hoeft te worden. Er branden 3 fakkels van de NAM, er worden nog meer kassen gebouwd, de bodem daalt, dit wordt opgevuld met grof, onvruchtbaar Noordzeezand, de gevolgen van bodemdaling bij Ameland zijn merkbaar tot Rottumeroog. De fakkel van de NAM/Shell bij de Emmapolder brandt jaar in jaar uit, dag en nacht.

Gaswinning pag. 102/103 "Proefboringen eind jaren '90 nabij Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen zijn uitgevoerd met moderne techniek. Zij dienen als voorbeeld voor eventuele toekomstige proefboringen".

Rust weidsheid en open horizon zijn gewaarborgd en worden hoog gewaardeerd (pag. 44).



Affakkelen aan het Lauwersmeer bij Munnekezijl. Foto Wim Hofland de Telegraaf

Van 1992 tot 1999 werd de open horizon van de Waddenzee in herfst en winter bepaald door boortorens en affakkelvlammen. In totaal gaat het waarschijnlijk om 35 nieuwe locaties rondom waar elk moment geboord of afgefakkeld wordt. Bovendien komt in het hele gebied gemiddeld 20 keer per jaar wetenschappelijke monitoring, 20 jaar lang. Deze monitoring gebeurt vanuit vliegtuigen, door tellingen en door meetpalen met knipperlichten te plaatsen om de bodemdaling te meten. Met schepen die lodingen verrichten; "de scheepvaart wordt verzocht ruim en rustig te passeren".

Als je omringd bent door overweldigende ruimte, met parelend grijs licht en in de verte vredig een kustlijn met een monumentale kerk van 23 meter hoog denk je: "Dat heeft een kracht, dat is niet stuk te krijgen.

Plaats op diezelfde kust een boortoren en verderop een NAM/Shell fakkel en datzelfde monumentale landschap wordt een platte grap. Op elke locatie zijn deze werkzaamheden tijdelijk, maar in dit open, vlakke land is het een constante, massieve, aanwezigheid. Munnekezijl en Anjum, aan de rand van Staatsnatuurmonument Lauwersmeer, worden regelmatig dag en nacht afgefakkeld. Vuur roept een primitieve oerangst op, de brandweer rukt uit, dat vuur moet gedoofd. Maar dit vuur komt uit de aarde, uit een Staatsnatuurmonument, dat moet juist niet gedoofd!

In plaats van overgave aan een prachtig natuurgebeuren in een ongeschonden gebied is daar de vijandige aanwezigheid van boortorens, 2- tot 3 keer zo hoog als de kerkjes, affakkelvlammen en het voortdurend opbouwen, weer afbreken en met zwaar transport verplaatsen van boortorens. Op elke locatie apart zijn de werkzaamheden tijdelijk, maar in het totale gebied is er een constante confrontatie met NAM werkzaamheden. Elke put moet weer opnieuw geboord worden, als er een gasveld leeg is kan er op elke locatie elk moment opnieuw geboord worden. En dat is nog maar Fase 1. Wat is de verstoring van het totaal van de werkzaamheden inclusief het monitoren, het graven van de

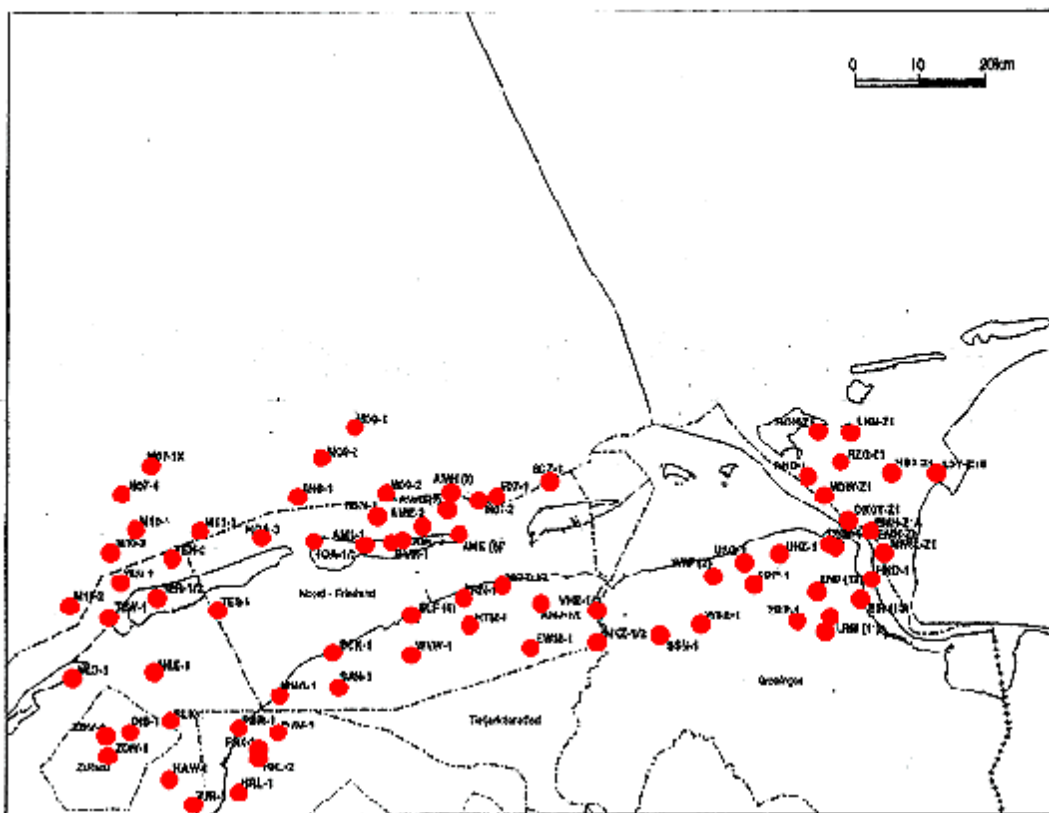
pijpleidingen enzovoort, in welke perioden en welke sancties er zijn voor elke overschrijding van boortijd en hoeveelheid boringen en affakkelvlammen?

Dit is een gebied waar een illegale kampeerder in de duinen al geverbaliseerd wordt wegens verstoren van de natuur. De bodem laten dalen, aardbevingen veroorzaken, graafwerkzaamheden, zwaar transport en het voortdurend monitoren zijn verstoringen van een totaal andere orde. De NAM is een particulier bedrijf dat winst wil maken, waarom gelden regels waar iedereen zich aan moet houden niet voor NAM/Shell? Er is een wezenlijk verschil tussen je overgeven aan een natuurgebeuren, of je overgeven aan een vijandige aanwezigheid. Je komt voor het eerste. Het tweede probeer je te vermijden, in ieder geval in je vrije tijd. Bovendien is een tijdelijke verstoring ook een verstoring (Staatssecretaris Faber van milieu). De ruimtebeleving vanaf de Waddenzee wordt hier volkomen door bepaald.

Deze werkzaamheden gebeuren altijd vanaf september/ oktober, de winter door, als ze de meeste hinder veroorzaken. Immers: De dagen worden korter, het prachtige herfstlicht wordt verstoord, de zon gaat steeds zuidelijker onder zodat het magistrale moment van de zonsondergang vanaf de Waddenzee (waar we het hier over hebben) de hele winter "afgedekt" wordt door NAM/Shell werkzaamheden. Bij de beoordelingscriteria van pagina 106 tot 112 is de wens de vader van de gedachte geweest.

Pag. 113: Er wordt rekening gehouden met ecologisch gevoelige perioden, waarom niet met visueel gevoelige perioden. De impact die deze grootschalige industriële bezigheid heeft op de beleving van de Waddenzee wordt geridiculiseerd.

Overzicht van in het studiegebied reeds uitgevoerde boringen



Boorlocaties op en om de Waddenzee in Friesland en Groningen in 1998 (op basis van NAM - gegevens)

In het nog lege oostelijk Wad zullen nog 35 boringen nodig zijn. Over de eerste 3 gaat deze MER. De rest volgt vanzelf.

Uit MER gaswinning: De toegestane gebruiksruimte voor gaswinning wordt bepaald door de Minister van EZ.

Dat wil zeggen dat ieder ander gebruiksruimte moet inleveren om gaswinning mogelijk te maken. Voor deze gebruiksruimte wordt 800 miljoen euro geboden!

De Waddenzee valt hiermee onder de minister van EZ.

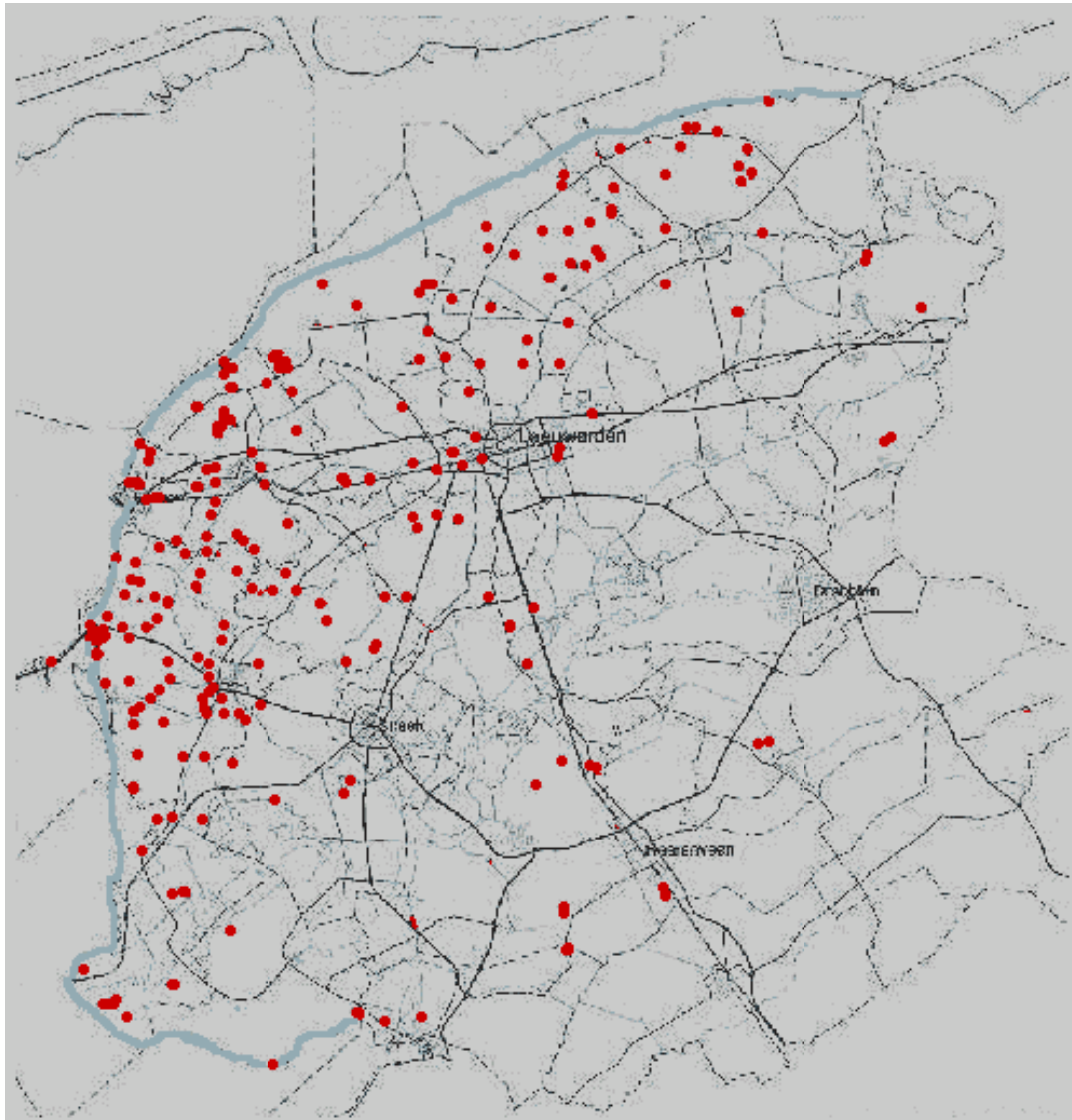
Die doet wat hij hoort te doen: verkopen aan de hoogste bidder.

5.2.6 Winning van Waddengas

1. Onderwerp van milieubeoordeling

Tweede alinea moet zijn:

Er bestaat redelijkerwijs grote twijfel dat er bij gaswinning geen schadelijke gevolgen zijn voor de in deze PKB beschreven natuurlijke waarden en kenmerken. NAM/Shell is opdrachtgever en financier van elk wetenschappelijk onderzoek. Aangezien er in Nederland geen onafhankelijke wetenschap aanwezig is, wordt hiervoor buitenlandse deskundigheid in gehuurd.



Locaties van windturbines in Friesland (rode stippen) in 1998

Pag. 186: Ad p) "Belangrijk is dat rond de Waddenzee niet een aaneengesloten front van windmolens komt te staan....." Zichtbaarheid op zee wordt berekend volgens de formule: $\text{Afstand in zeemijl (1852 meter)} = 2 \text{ keer (wortel uit: hoogte object in meters + ooghoogte in meters)}$. De vuurtoren Schiermonnikoog is 44 meter hoog. Met een ooghoogte van 3 meter, staande op een schip, is deze zichtbaar vanaf ± 26 km. Bij Schiermonnikoog is de Waddenzee 6 km breed, bij Rottum 12 km. De huidige windturbines zijn ± 60 meter hoog. Daarvan staan in Noord Friesland al zoveel in de eerste 15 km kust dat het eruitziet als een aaneengesloten front.

In de PKB, evenals in de MER gaswinning, ontbreekt een kaart waarop alle boorlocaties met blijvende of tijdelijke fakkels, windturbines, kassen en andere bebouwingen die de beleving van de, zo geroemde, rust en ruimte storen. Bovendien ontbreekt een totaal overzicht van te verwachten NAM/Shell werkzaamheden. Hierdoor ontstaat de achterdocht of er een verborgen agenda is. De zaak wordt rooskleurig voorgesteld en als de toestemming gegeven is komt de aap uit de mouw.

Ad q) *Glastuinbouwcomplex Eemshaven*

Uit het MER blijkt dat lichthinder teruggebracht kan worden tot het effect van het licht van een kleine maansikkel. Vanwege deze beperkte lichthinder is een effect op de nachtelijke beleving van duisternis niet uit te sluiten.

Dit is een understatement: Van een baby die huult tijdens een concert is een beperkt effect op de muziekbeleving niet uit te sluiten.

Pag. 190 *De in grote lijnen positieve beoordeling van de "staat van de Waddenzee" lijkt erop te duiden, dat de cumulatie van de huidige menselijke activiteiten in de Waddenzee niet leidt tot significante verslechtering van de gunstige staat van instandhouding van het Vogel en Habitatrichtlijn gebied Waddenzee.*

In werkelijkheid gaat het zo slecht met de Waddenzee dat het bijna niet slechter kan.

"Gunstige staat van instandhouding":

Recordaantal zeehonden bij Ecomare op Texel

DE KOOG ■ Het centrum voor Wadden- en Noordzee Ecomare op Texel heeft nog nooit te maken gehad met zo'n forse toestroom van op te vangen zeehonden als nu. Twee gewone zeehonden en 21 jonge grijze zeehonden logeren er nu. Ecomare heeft daarom deze week een container laten plaatsen, die is ingericht als noodopvang.

De zeehonden die onderdak hebben gekregen bij het centrum op Texel, kunnen bij elkaar worden gezet als ze zelfstandig eten en geen medicijnen (meer) nodig hebben. Als ze net binnenkomen, moeten

ze echter een tijdje in quarantaine. De nu geplaatste zeecontainer doet daarom dienst als quarantainevoorziening. Er is een zwemgelegenheid in gemaakt. Ook is er een plek waar de dieren warm kunnen liggen. Ecomare houdt er rekening mee dat de komende tijd nog meer aangespoelde zeehonden worden binnengebracht. Daar is nu voldoende opvangcapaciteit voor.

Ecomare heeft plannen het buitenterrein te vernieuwen. Opvangbassins en meer flexibiliteit in de quarantaine worden daarin betrokken.

(DvhN)

tijdag 17 februari 2006 DAGBLAD VAN HET NOORDEN

Rijkswaterstaat trekt zich terug, de bemanning van de vuurtorens wordt opgeheven, het oostelijke Wad wordt referentiegebied waardoor de plaatselijke garnalenvissers die hier al generaties vissen verdreven worden. Hiermee verdwijnt niet alleen de authenticiteit uit

het gebied, maar ook de plaatselijke kennis. Patrouillevaartuigen varen vaste routes op vaste tijden, ze moeten op tijd thuis zijn voor het eten, evenals wetenschappers die het gebied gaan monitoren hebben ze elk hun eigen specialisatie, wadwachten zitten er voor de liefhebberij een aantal maanden per jaar.

Stel dat er een tanker vergaat in de scheepvaart route en er drijft een plas olie richting Waddenzee. Een vuurtorenwachter kan binnen 10 minuten alle plaatselijke kennis en schepen mobiliseren. De vissers leven op zee, liggen ten anker voor de nacht, zijn direct oproepbaar, kunnen elk moment van elke geul stroomsnelheid en – richting doorgeven en welke platen nog droogliggen. Een ambtenaar die dezelfde uren op zee zou doorbrengen als een visserman is onbetaalbaar: Onregelmatigheidstoeslag, gevarengeld, overuren, ARBO enz. Geen wetenschapper of ambtenaar kan ooit het "gevoel voor het gebied" bereiken dat een visser met de paplepel heeft ingekregen.

Noordpolderzijl was een **vissershaven**, op pag. 81 wordt het jachthaven genoemd.



Oostelijk Wad, Rottumeroog vanaf het Boschwad. Aquarel 36/51 cm Geurt Busser- Waddenschilder. Foto Annet Eveleens

De NAM heeft niet zo'n goede naam in het Noorden.

Om haar goede naam wat op te krikken heeft het bedrijf een pr. bureau in dienst genomen. Een goede naam hoef je namelijk niet te verdienen, die koop je gewoon.

Alterra heeft al jaren NAM/Shell als vrijwel enige opdrachtgever en financier, beweert desondanks: " Wij zijn onafhankelijk".

Een milieu lobbyist heeft NAM/Shell aangeboden om "in Nederland de geesten rijp te maken voor gaswinning in de Waddenzee" tegen betaling van de gebruikelijke vergoeding. Bezweert als een mantra: "mijn mening is niet te koop".

De Waddenvereniging: de voormalige directeur, de huidige voorzitter en de huidige beheerder van het Waddengasdossier doen wanhopig vergeefse pogingen om bij de leden gaswinning bespreekbaar te maken: *"maar natuurlijk zijn wij tegen gaswinning"*.

Het eerste natuurgebied ter wereld dat zijn eigen onderhoud bekostigt.

28 januari 2006 Bijeenkomst in Leeuwarden:

Minister Veerman: *"Gaswinning moet het geld opleveren voor het Waddenfonds van 800 miljoen euro". "Hoe beter de natuur ervoor staat, des te beter hij tegen een stootje kan"*.

Minister Sybilla Dekker (VROM): *"Vertragende beroepsprocedures leiden tot opschorting van het Waddenfonds. En bij afstel nemen we het hele Waddenfonds in heroverweging. Als de rechter de gaskraan dichtdraait, doet het rijk hetzelfde met de geldkraan"*.

Minister Veerman: *"Tegenstanders moeten ´politieke moed´ tonen en instemmen met gaswinning". Met het, "hand aan de kraan" principe zijn de natuurwaarden voor honderd procent gewaarborgd.*

Hiermee worden waarschijnlijk menselijke natuurwaarden bedoeld, waarvan hebzucht er een is.

15 februari 2006 Minister Veerman in Uithuizermeeden:

Vraag: *"hoe kan het dat de Waddenzee in 2004 in het rapport Meijer beschreven wordt als een noodlijdend natuurgebied waar dringend 800 miljoen euro in geïnvesteerd moet worden voor natuurherstel, terwijl de natuur er in 2006, volgens de PKB geweldig voorstaat en 300 miljoen genoeg is"?*

Antwoord: *"800 miljoen is 500 geworden, toen weer 800. Voor uitkopen van de kokkelaars is 120 miljoen nodig. De rest wordt verdeeld tussen natuur en duurzame ontwikkeling"*.

Reactie: *"de vraag was, hoe kan de staat van de Waddenzee in 2 jaar zo tegenovergesteld beschreven worden. De Kokkelvisserij is weliswaar verboden, maar daardoor ligt het Wad niet ineens vol kokkels, integendeel, de handkokkelaars hebben hun aandeel alweer weggevist"*.

Antwoord minister: *"Dat moet een kwestie zijn van anders interpreteren van de gegevens"*.

Einde discussie.

Samenvatting:

- Onveiligheid door opheffen vuurtorenbemanning.
- De tegengestelde beschrijvingen van de staat van de Waddenzee zijn bedoeld om gaswinning mogelijk te maken.

- Iedere huidige schade wordt ontkend. Daarmee wordt het mogelijk om dit ook met toekomstige schade te doen. Dit is geen basis om vertrouwen te hebben in het "hand aan de kraan" principe.
- Volgens de huidige maatstaven was er nooit toestemming gegeven voor de gaswinning bij Ameland.
- De schade bij Ameland is zo groot dat die kraan onmiddellijk dicht moest op het moment dat NAM/Shell met de belofte "hand aan de kraan" kwam.
- De baten uit het, vanaf dat moment illegaal verkregen, gas horen verbeurd te worden en moeten ten goede komen aan de natuur van de Waddenzee.
- Aan een correcte MER procedure dient een nul- meting vooraf te gaan: de ongestoorde natuurlijke situatie die aangetroffen wordt beschrijven, daarna de gevolgen van de ingreep in een Milieu Effect Rapportage aangeven. Er is al 40 jaar geen ongestoorde situatie, alle wetenschappelijke rapporten zijn gebaseerd op gissingen en overleveringen.
- De staat van de Waddenzee is zo slecht is dat iedereen die in het Waddendossier zit zich behoort te schamen.
- Regeringen omdat ze toestemming verleend hebben, natuurbeschermers omdat ze het hebben laten gebeuren. Wetenschappers omdat ze bereid waren wetenschappelijke rapporten aan te leveren ten gunste van iedere partij die wilde betalen.
- De authentieke plaatselijke bevolking moet "gebruiksruimte" inleveren ten gunste van bedrijven en instellingen die, onafhankelijk van staatsnatuurmonument Waddenzee, hun eigen voordeel nastreven.
- Met de eigen verstoring van monitoren en wetenschappelijk onderzoek wordt geen rekening gehouden.

Conclusie

Uit al deze zelfbenoemde onafhankelijkheid, integriteit en idealisme op afstand kan niets goeds voortkomen voor de Waddenzee! Deze PKB is een stuk ten nadele van de Waddenzee namelijk bedoeld om gaswinning en andere grootschalige exploitatie in en rond de Waddenzee juridisch mogelijk te maken. Voor de nieuwe PKB geef ik in overweging om te rade te gaan bij mensen die juist wel afhankelijk zijn van de Waddenzee omdat ze daar leven en werken, vaak generaties lang. Deze hebben er echt belang bij dat de Waddenzee intact blijft voor hun kinderen en kleinkinderen. Daarbij wil ik graag behulpzaam zijn.

Als op de ingeslagen weg wordt voortgegaan zal aansprakelijkstelling volgen voor iedere schade aan de Waddenzee.

Zie bijlage 1/ aansprakelijkstelling en 2/ uitzending van Zembla van 10- 6- 04 en NOVA 4- 11- 2005 op DVD.

Er is gekozen voor aansprakelijkstelling vooraf. In de eerste plaats vanwege de preventieve werking, in de tweede plaats vanwege de ervaring opgedaan bij de

vuurwerkcramp in Enschedé. Aansprakelijkstelling van een onjuist optredende overheid vooraf heeft rechtsgevolgen voor de belanghebbenden.

(pag. 44). Rust weidsheid en open horizon zijn gewaarborgd en worden hoog gewaardeerd.

Moet zijn: Rust weidsheid en open horizon zijn gewaarborgd en worden hoog gewaardeerd, besloten is om de hoogte van de kerken te respecteren als hoogste bebouwing tot 15 kilometer landinwaarts.

Pag. 102

5.2.5 Opsporing van waddengas

1. Onderwerp van milieubeoordeling

Tweede alinea: Er bestaat wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel dat er geen schadelijke gevolgen zijn voor de in deze pkb beschreven natuurlijke waarden en kenmerken.

Dit moet zijn: Er bestaat redelijkerwijs grote twijfel dat er bij gaswinning geen schadelijke gevolgen zijn voor de in deze PKB beschreven natuurlijke waarden en kenmerken. NAM/Shell is opdrachtgever en financier van elk wetenschappelijk onderzoek. Aangezien er in Nederland geen onafhankelijke wetenschap aanwezig is, wordt hiervoor buitenlandse deskundigheid ingehuurd.

Pag. 186:

Ad p) "Belangrijk is dat rond de Waddenzee niet een aaneengesloten front van windmolens komt te staan....."

Moet zijn: De vele solitaire windmolens in het kustgebied wekken in dit bijzondere open landschap de indruk van een aaneengesloten front. Deze worden verwijderd. Toelichting: de steden worden verplicht op de hoogste gebouwen windturbines te plaatsen: er is al een basishoogte, er is altijd wind en er is geen verlies door lange elektriciteitsleidingen. Hierbij gaat ons ministerie een voorbeeldfunctie vervullen. Bovendien wordt onderzoek gedaan naar windturbines langs de snelwegen die draaien op de rijwind van de auto's. Met een flexibele maximum snelheid is eindelijk de stroomsterkte te reguleren. Tevens wordt het een nieuwe stimulans om het fileprobleem op te lossen.

Pag. 186

Ad q) Uit het MER blijkt dat lichthinder teruggebracht kan worden tot het effect van het licht van een kleine maansikkel. Vanwege deze beperkte lichthinder is een effect op de nachtelijke beleving van duisternis niet uit te sluiten.

Moet zijn: De huidige lichthinder heeft het effect van een volle maan. Dit wordt teruggebracht tot dat van een kleine maansikkel. We hoeven niet de maan te verlichten.

Pag. 190 *De in grote lijnen positieve beoordeling van de "staat van de Waddenzee" lijkt erop te duiden, dat de cumulatie van de huidige menselijke activiteiten in de Waddenzee niet leidt tot significante verslechtering van de gunstige staat van instandhouding van het Vogel en Habitatrichtlijn gebied Waddenzee.*

Moet zijn: De in grote lijnen negatieve beoordeling van de "staat van de Waddenzee" lijkt erop te duiden, dat de cumulatie van de huidige menselijke activiteiten in de Waddenzee leidt tot significante verslechtering van de nu al ongunstige staat van instandhouding van het Vogel en Habitatrichtlijn gebied Waddenzee.

Gaswinning pag. 103 *"Proefboringen eind jaren '90 nabij Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen zijn uitgevoerd met moderne techniek. Zij dienen als voorbeeld voor eventuele toekomstige proefboringen".*

Moet zijn: Proefboringen eind jaren '90 nabij Moddergat, Lauwersoog en Vierhuizen dienen als voorbeeld hoe het niet moet voor eventuele toekomstige proefboringen. Techniek die 10 jaar geleden al verouderd was en tot veel protesten leidde kan tegenwoordig niet meer modern genoemd worden.

Pag. 205 ***Gesloten gebieden***

Ter bescherming van flora en fauna zijn delen van de Waddenzee het gehele of een deel van het jaar gesloten voor menselijke activiteiten. Op dit verbod kunnen ontheffingen worden verleend aan activiteiten die geen schade veroorzaken aan de te beschermen flora en fauna. In het oostelijk deel van de Waddenzee wordt een gebied ingesteld waarbinnen geen exploitatie van hulpbronnen plaatsvindt en dat kan dienen als referentiegebied voor wetenschappelijk onderzoek.

Moet zijn: Ter bescherming van flora en fauna zijn delen van de Waddenzee het gehele of een deel van het jaar gesloten voor schadelijke activiteiten. Op dit verbod kunnen ontheffingen worden verleend aan activiteiten als wetenschappelijk onderzoek en monitoring mits dat zo weinig mogelijk schade veroorzaakt aan de te beschermen flora en fauna. In het oostelijk deel van de Waddenzee wordt een gebied ingesteld waarbinnen exploitatie van hulpbronnen plaatsvindt op een ouderwetse schaal, te weten de garnalenvisserij die hier van vader op zoon plaatsvindt, en die kan dienen als voorbeeld voor de westelijke Waddenzee.

Bij Engelsmanplaat wordt een gebied ingesteld waarbinnen geen exploitatie van hulpbronnen plaatsvindt en dat kan dienen als referentiegebied voor wetenschappelijk onderzoek naar het herstellvermogen van de Waddenzee na bodemdaling door gaswinning. Het mag duidelijk zijn dat de gaswinning bij Ameland gestopt is.

Tot zover. Ik heb dit geschreven vanuit mijn "echte wereld"; de Waddenzee. Ik wil u vragen om eens om u heen te kijken hoe uw "echte wereld" eruitziet.

Toen ik met deze PKB bezig was dacht ik steeds: "in wat voor wereld leven de mensen die dit schrijven en wat moet er terecht komen van die wereld".

Al lezende in deze PKB kon ik me daar een voorstelling van maken:

De komende 40 jaar:

Voor de volgende verkiezingen hebben de regeringspartijen integriteit hoog op het programma staan. D '66 heeft de politieke moed om zich voortaan ID '66 te noemen. Dit staat voor *Integer* D '66. Hiermee is zij het "ICDA" nipt voor geweest. Er is ook nog overwogen om zich "ID 007" te noemen, verwijzend naar het jaar van de verkiezingen 2007 en bovendien naar een beroemd geheim agent, die de wereld meermalen van de ondergang heeft gered. Beide partijen promoten milieuvriendelijk, groen Waddengas. De nieuwe bulldozers, graafmachines en ontbossingmachines van het model *INTEGER* worden wereldwijd ingezet in natuurgebieden.

Het "hand aan de kraan" principe wordt op alle terreinen toegepast.

Lauwersmeer

Op de vergrote spuisluis van Lauwersoog is een 61 meter hoog standbeeld opgericht van de milieu goeroe die, door knap lobbywerk, bereikte dat; "de geesten in Nederland rijp werden voor winning van het Waddengas." Dit beeld moest hoger zijn dan een boortoren en meer licht geven dan een affakkelvlam, precies zoals hij het zelf graag gezien zou hebben. Door zijn enorme bescheidenheid kon e.e.a. pas na zijn dood gerealiseerd worden. Politici, wetenschappers en natuurbeschermers die enthousiast meegewerkt hebben, hadden deze bezwaren niet. Hun namen zijn tijdens hun leven al vereeuwigd in een plaquette aan de voet van het beeld. Het Lauwersmeer is verzilt zodat uitzicht belemmerende boompjes en struiken op natuurlijke wijze verdwenen zijn en de belevingswaarde van dit uitgestrekte natuurgebied gewaarborgd is. Het meer is vol steigers met bootjes en 's avonds is er feestverlichting met onderwater schijnwerpers, net een groot aquarium, prachtig bij de barbecue.

In het buitengebied zijn vis- en zeehonden kwekerijen om het natuurgebied te bevoorraden. Goed voor de werkgelegenheid. NAM/Shell is zo aardig geweest om het laatste gas te reserveren voor affakkelvlammen, zodat de generatie die hiermee is opgegroeid niet onwennig wordt.

Opdat zoveel mogelijk mensen hiervan kunnen genieten is het meer rondom volgebouwd met clubhuizen en van plastic nagemaakte houten vakantiehuisjes. Dit alles is aan elkaar gekoppeld met op enkele plaatsen een doorgang waar automatisch het "bezoekgeld" van je rekening wordt afgeschreven. De eerste kring heeft een prachtig uitzicht op het natuurgebied, de volgende kringen krijgen het recht een webcam te plaatsen. Toen de randen van het meer aldus in meerdere kringen volgebouwd waren is, in navolging van Ezonstad, ook in Lauwersoog een legende ontwikkeld: Hier hebben de voorouders van Greate Pier gewoond. Dit waren reuzen met bijzondere bouwtechnische gaven: Zij pleegden al in prehistorische tijden hoogbouw van boomstammen die kon wedijveren met de piramides van Egypte! Deze "flats" uit de oudheid zijn bijzonder knap gerealiseerd en bieden een prachtige kans om in een natuurgebied te wonen, met een gegarandeerd vrij uitzicht.

Waddenzee

De gaswinning in de Waddenzee heeft volkomen onverwachte positieve effecten opgeleverd: Zij is door de geweldige zandhonger dichtgeslibd. Met de doorzettende zeespiegelrijzing is zij in 2031 compleet weggespoeld. De eilanden waren gelukkig, met geld uit het Waddenfonds, al verzadigd met de modernste polyurethaan schuimen en epoxies zodat ze bleven drijven, verankerd aan boorputten, gas- en elektriciteitsleidingen. Alleen Schiermonnikoog is losgeslagen en drijft nu voor de kust van Florida. Klosem en Kallemooi worden nog traditioneel gevierd.

De dieren die van belang waren zijn ondergebracht in het Lauwersmeer. De kokkelschepen zijn opgekocht en omgebouwd tot laboratoria waarin de wetenschappers van de Waddenacademie onder optimale ARBO omstandigheden kunnen werken. Alles wat ze willen onderzoeken wordt volkomen geautomatiseerd opgevist en over een lopende band door het lab geleid. De vuurtorens hebben een aantal jaren leeggestaan, maar zijn uiteindelijk bemand door vogelwachters.

Vogels werden vroeger geringd, soms gezenderd, maar op de Waddenacademie is besloten om een erfelijk "bio chipje" in te bouwen, waardoor ze radiografisch bestuurbaar zijn. Zo kunnen ze via een landingsplatform precies op de lopende band gedirigeerd worden.

In 2028 leidt dit tot een ecologische ramp: Door een stroomstoring zendt een van de schepen een signaal uit waar alle trekvogels tussen noord- en zuidpool op af komen. Het schip is, bedolven onder vogels, rechtstandig gezonken. De wetenschappers worden opgevreten, er ontstaat kannibalisme onder de vogels en wereldwijde insecten plagen zijn het gevolg.

Windmolenparken, affakkelvlammen, hefeilanden, boortorens en vliegvelden hebben gelukkig een waarschuwing zendertje waardoor de vogels er in een boog omheen vliegen. Hier is geen schade.

Uiteindelijk is het gelukt om de overblijvende soorten weer naar hun natuurlijke routes te dirigeren. Na 2 jaar gedraagt de natuur zich weer wetenschappelijk verantwoord.

Helaas gaan criminelen en terroristen ook gebruik maken van deze besturing; dit heeft geleid tot de bloedige "vogeloorlogen". De killer mus van de Taliban bijvoorbeeld is wereldwijd gevreesd. Op het Lauwersmeer worden zendertjes verhuurd waarmee je alle soorten dieren leuke kunstjes kunt laten doen.

Dit is een publiekstrekker van jewelste.

Dankzij het, "hand aan de kraan" principe zijn ook voor de volgende generaties de natuurwaarden voor honderd procent gewaarborgd.

Hoogachtend,

Geurt Busser- Waddenschilder

Pastorieweg 20

9989 BM Warffum

0595423186